

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

YTTRANDE

1(2)

2016-02-08

549-6591-15

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Yttrandet sänds endast via e-post:
m.registrator@regeringskansliet.se
m.remisser-energi@regeringskansliet.se
magnus.blumer@regeringskansliet.se

Yttrande med anledning av promemorian En samlad torvprovning (Ds 2015:54)

M2015/03820/Ee

Förekommande koncessioner inom miljöprövningsdelegationens provningsområde

Enligt förordningen (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer har Miljöprövningsdelegationen inom länsstyrelsen i Uppsala län ett provningsområde som omfattar Uppsala, Västmanlands och Södermanlands län. Inom provningsområdet finns totalt nio bearbetningskoncessioner för energitorv, vilket är omkring 7 % av det totala antalet i Sverige. I Uppsala län finns fyra energitorvtäkter som är aktiva och i Västmanlands län har fem täkter en pågående produktion. I Södermanlands län finns ingen nu gällande koncession för energitorv.

Samtliga nio bearbetningskoncessioner inom provningsområdet har en tidsbegränsad giltighet. Slutdatum för koncessionerna är inom intervallet år 2018 till år 2035. Den relativa närheten till flera förbränningsanläggningar som delvis nyttjar torv gör att det finns en avsättning inom regionen för produktionen.

Förenkling med undantag

Länsstyrelsen delar i huvudsak promemorians slutsatser om att förslaget tar bort alla omotiverade skillnader mellan provningen av energi- och odlingsortvtäkter. Emellertid så införs undantag för torv när det gäller markavattning och dispens med avseende på artskydd och påverkan på Natura 2000 områden, vilket är undantag i förhållande till andra provningar enligt 9 kap miljöbalken (MB), och därmed så motverkas i viss mån ett enhetligt regelverk i en annan del av provningen.

Ett av undantagen är ett tillägg i 3 § 6p i förordningen (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer. Tillägget ger utrymme för delegationen att ge tillstånd till markavattning enligt 13 § 11 kap. MB under vissa förhållanden då provningen gäller en ortvtäkt. Ändringsförslaget ger skäl för Länsstyrelsen att lämna en kommentar om de särskilda rättsliga förhållandena som är vanligt förekommande vid markavattning enligt nedan.

Vissa utdikade mossar kan bli mer oattraktiva för ortvtäkter

Det finns mossar som är kraftigt påverkade genom bl.a. utdikning och saknar naturvärden av betydelse. Utdikade mossar har generellt ett större läckage av växthusgasen metan än en mindre påverkad mosse. Dessa mossar är också miljömässigt möjliga för ortvutvinning. Länsstyrelsens erfarenheter är att de dikade och påverkade mossarna ofta berörs av ett markavvattningsföretag med flera sakägare. För att utvinna torv ur dessa mossar

krävs en ”omprövning” av markavvattningsföretaget genom en ny tillståndsansökan om markavvattning samt fastställelse av en ny kostnadsfördelningslängd. Följden av detta är att en tillämpning av 7 kap. 19 § lagen (1998:812) om särskilda bestämmelser om vattenverksamhet blir aktuell. Konsekvenserna för sökanden är att:

1. sökanden ska lämna sin ansökan enligt miljöbalken till mark- och miljödomstolen samt att
2. prövningen blir mer komplex och kostsam för sökanden eftersom den delen av prövningen som berör omprövningen av markavvattningen enligt 11 kap. MB ska betalas av sökanden.

Främst den andra punkten ovan leder till att en del av de torvmossor som är påverkade av markavvattning och är mest lämpade ur miljöhänseende för torvutvinning framstår som mindre ekonomiskt attraktiva att exploatera. En verksamhetsutövare kan också se tidsmässiga och administrativa hinder för att kunna göra det miljömässigt bästa valet av exploateringsobjekt.

Länstyrelsen kan inte se att frågan om markavvattningen varit en lika tydlig komplikation eller en ekonomisk risk för en sökande av en koncession för täkt av energitorv. Med en förändring enligt promemorians förslag så kan det inte uteslutas att en viss oönskad bortsortering sker av de utdikade och mer miljömässigt lämpliga exploateringsobjekten i ett mycket tidigt skede då en verksamhetsutövare söker efter möjliga objekt för torvutvinning.

Behov av analys

Länstyrelsen har svårt att överblicka i vilken mån markavvattningsfrågan i stort får ökad betydelse och verkar styrande vid val av exploateringsobjekt. **Länstyrelsen anser dock att en närmare analys och bedömning är motiverad i denna del när det gäller förändringsförslaget påverkan på miljömålen *myllrande våtmarker* samt *minskad klimatpåverkan***, eftersom departementsskrivelsen inte avhandlar markavvattningsfrågan tillräckligt utförligt.

Konsekvenserna för Länstyrelsen av ett genomförande av förslagen förändring är sannolikt mer begränsade men medför istället större krav på korrekt vägledning. Länstyrelserna har tillgång till kartor över de flesta av rikets ca 30 000 markavvattningsföretag. För att prövningen ska bli effektiv måste Länstyrelsen redan tidigt i samrådsfasen göra en bedömning i fall ett eller flera markavvattningsföretag kan vara berörda av en planerad torvtäkt då sökanden kontaktar Länstyrelsen. Länstyrelserna som inte har en miljöprövningsdelegation behöver också i förekommande fall ge en vägledning till sökanden om att en ansökan av torvtäkt på den aktuella platsen inte kan hanteras av Miljöprövningsdelegationen, eftersom en omprövning av markavvattningsföretag behöver ske inom ramen för en samlad tillståndsprövning för torvtakten hos mark- och miljödomstolen.

I beredning av detta yttrande har Tomas Waara, chef miljöenheten, samt Mikaela Öster, länsassessor vid rättsenheten, deltagit.

Peter Egardt
Landshövding i Uppsala län